

HERBA DE SANTA BÀRBARA

***Barbarea* sp. pl.** R. Br. in Aiton fil.

[1812, Hort. Kew., ed. 2,4 : 109] (Brassicaceae) $2n=16$

Barbarea intermedia Boreau [1840, Fl. Centre Fr.,**2**: 48]

Barbarea verna (Miller) Ascherson [1866, Fl. Brandenb.,**1**: 36]

Barbarea vulgaris R. Br. in Aiton fil. [1812, Hort. Kew., ed. 2,**4**: 109]

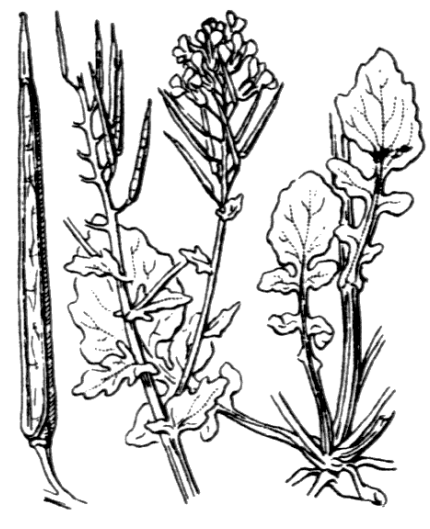
A Catalunya hi ha 3 espècies força similars, però es poden distingir si estan ben desenvolupades. *Barbarea vulgaris* té les fulles caulinars superiors ovades una mica lobulades. *Barbarea intermedia* té totes les fulles profundament dividides tenint les inferiors 3-5 parells de segments laterals. *Barbarea verna* les té amb 6-10 parells.

Barbarea intermedia

Barbarea verna

Barbarea vulgaris

B. intermedia. Foto: SOPHIE MIRSKI

B. verna. Foto: MATHIEU MENAND

B. vulgaris. Foto: LILIANE ROUBAUDI

Barbarea intermedia

Barbarea verna

NOMS POPULARS

- Alemany:** Barbarakraut
Anglès: Yellowrocket
Aragonès: yerba de Santa Bárbara.
Castellà: barbarea, hierba de Santa Bárbara, hierba de los carpinteros, yerba de Santa Bárbara, yerba de los carpinteros
Català: barbàrea, herba bàrbar, herba bàrbara, herba barbera, herba de Santa Bàrbara , herba de les ferides, herba de, herba bérbera.
Danès: Vinterkarse
Finlandès: Kanankaalit
Gallec: herba carpinteira, herba de Santa Bárbara.
Holandès: Barbarakruid
Noruec: Vinterkarslekta
Portuguès: erva carpinteira, erva-de-Santa Bárbara, erva-carpinteira, erva-dos-carpinteiros
Suec: Gyllensläktet
Txec: Barborka
Xinès: 山芥属

DESCRIPCIÓ BOTÀNICA

Dins la família de les Crucíferes, el gènere *Barbarea* es distingeix per tenir el fruit allargat, estret, almenys el triple de llarg que gruixut, amb la síliqua que s'obre en 2 valves, estigma discoide, síliqua cilíndrica, poc comprimides, llavors disposades en un sol rengle dins de cada valva, la síliqua de secció tetragonal amb els nervi central de cada valva molt marcat, planta no tuberculada – papil·losa, glabra, i fulles incises, lirades o pinnatifides; i llavors sense ales.

BARBAREA INTERMEDIA: planta bisanual de gust amargant. Tija de fins a 30 cm, erecte, triquetre. Fulles inferiors pinnatisectes, amb els lòbuls laterals oblongs-ovals. Fulles superiors pinnatifides, amb els lòbuls laterals oblong-linears i el terminal major. Flors petites (5 mm), amb els pètals que ultrapassen poc el calze. Raïm fructífer estret, pedicels gruixuts, erectes. Síliqües curtes (2-3 cm), gruixudes, properes entre elles i més o menys arrapades a l'eix, i de bec curt. La var. *pyrenaica* Jord. té els raïms laxos, les síliqües separades de l'eix, i les tiges primes i divaricades.

BARBAREA VERNA: planta bisanual, de gust picant agradable, erecta, de fins a 60 cm, de tija angulosa. Fulles basals divaricades, amb el lòbul terminal oval-oblong. Fulles superiors pinnatifides, amb els lòbuls laterals linears, enters. Flors grans (7 mm). Sèpals una mica més llargs que el pedicel. Raïm fructífer molt laxe, amb pedicels curts, molt gruixuts, quasi tant com les síliqües. Síliqües de 4-6 cm de longitud, espaiades, erectes-divaricades, amb el bec curt.

BARBAREA VULGARIS: planta bisanual o vivaç, de gust dolent. Tija de fins a 80 cm, canaliculada. Fulles inferiors lirades, amb el lòbul terminal oval o arrodonit, i amb 2-4 parells de lòbuls laterals oblongs. Fulles superiors ovals, dentades o incises. Flors força grans (6 mm). Pedicels igualant els sèpals, i molt més curt que les síliqües. Síliqües erectes o una mica divaricades, de bec llarg. La var. *arcuata* Reich. té les síliqües joves arquejades. La var. *rivularis* Martr. té els lòbuls laterals de les fulles inferiors menuts, les flors menudes, i les síliqües arrapades a l'eix.

HÀBITAT I DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA

Es fan a marges de camins humits, vora les masies, a la muntanya mitjana.

Barbarea intermedia es fa sobre tot a la meitat Nord de la península hispànica i a Catalunya també a la franja més septentrional. Al món es fa a Europa, Himàlaia, muntanyes del corn africà i SE d' Austràlia.

Barbarea verna és més abundant a la demarcació de Girona. En canvi és més rara a la península, on es troba principalment a les serralades centrals i Sistema Ibèric, més de a Serra Nevada. Al món es fa a més a Amèrica del Nord, prop d'ambdues costes i es pot trobar per Amèrica del Sud i l'extrem Sud d'Àfrica, molt escadussera.

Barbarea vulgaris és fa a la Serralada Transversal catalana i al Pre-Pirineu lleidetà i en general a la meitat septentrional de la península hispànica. Al món es troba a Europa, Àsia temperada i Amèrica del Nord.

ESOTERISME

A les masies se li té devoció ja que hom creu que protegeix dels llamps. D'aquí li ve el nom de Santa Bàrbara, protector també dels llamps, tot i que un llampa va matar qui la va acusar per condemnar-la a mort.

PROPIETATS MEDICINALS

Hom pot considerar les tres espècies pràcticament equivalents a l'hora de calibrar-ne les virtuts medicinals, si bé pel sabor, *Barbarea verna* seria la millor.

- aperitives
- depuratives
- detersives
- diürètiques
- hepàtiques
- vulneràries

USOS MEDICINALS

- anorèxia
- cabell debilitat
- càlculs a les vies urinàries
- edemes
- escorbut
- fatiga primaveral
- febre
- fetge congestionat
- gota
- nafres
- talls